

BÜYÜ
ÜLÜ
TAŞL
ARIN
GİZ
EMİ

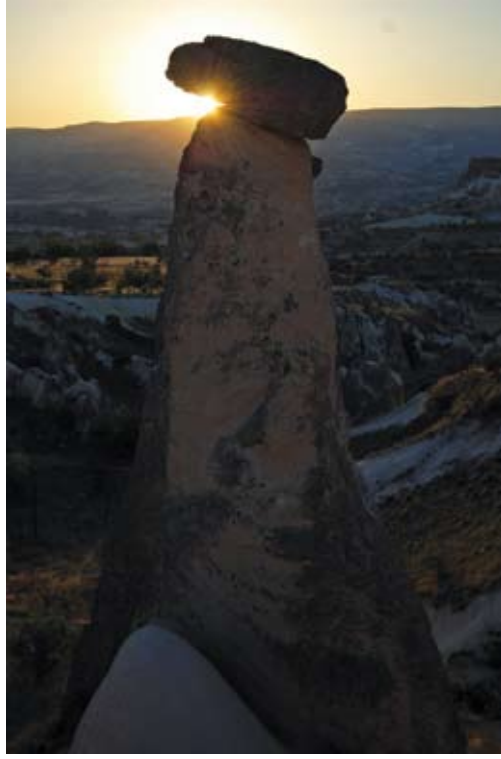
viplife 31

26

KAPADOKYA

BÜYÜLÜ TAŞLARIN GİZEMİ

Tarih boyunca birçok farklı uygarlığa ev sahipliği yapan Kapadokya için medeniyetler beşiği dersek yanlış olmaz. Bu gizemli bölgenin dünyada bir örneği daha yok. Pers dilinde "Güzel Atlar Ülkesi" anlamına gelen adıyla, Katpatukya günümüzden 60 milyon önce; Erciyes, Hasandağı ve Güllüdağı'nın püskürttüğü lav ve küllerden oluşan farklı kalınlık ve sertlikteki tuf tabakaları bölgedeki geniş alanların, göllerin, nehirlerin üzerlerini kaplamış. Yumuşak kayalardan oluşan tüfler, milyonlarca yıl boyunca yağmur ve rüzgar tarafından aşındırılarak farklı oluşumlara dönüşmüşler. Halk dilinde "Peribacası" olarak adlandırılan doğa harikası kayalar, tarih boyunca insanlara yaptıkları ev sahipliğini günümüzde de sürdürüyorlar.

Yazılı tarihi Hitit'lerle başlayan Kapadokya, M.Ö. XII. yy'da Hitit İmparatorluğu'nun çöküşüyle önce Asur ve Frig krallarının daha sonra Pers, Doğu Roma ve XI - XII. yy.larda Selçuklu, bunu takip eden dönemde ise Osmanlı'nın eline geçiyor. Bu tarihi süreçte insanlar, gerek Peribacaları'nın içlerine gerekse yer üstündeki ve yer altındaki kayalara evler, sığınaklar, saklama depoları, Hıristiyan öğretinin yayıldığı kiliseler oymuşlar, bunları fresklerle ve mağara resimleriyle süsleyerek binlerce yıllık medeniyetleri günümüze taşımışlar.

Taş evleri, güvercinlikler, dehlizler, kayadamları bugün, Kapadokya'yı dünyada "tek" ve özgün kılıyor.

Kimler Yaşadı...

Binlerce yıl farklı medeniyet ve dinlere ev sahipliği yapan yörenin mistik havası ve enerjisinin sizi de etkisi altına almaması mümkün değil.

Düşünsenize tarihi ve gizemli dokusu korunarak günümüze gelmiş, dehlizlerle giriş-çıkış yaptığınız, geniş avlulu bir mağaradasınız, kayalara oyulmuş tuvaletlerden, yataklara, saklama kuyularından ibadet alanlarına kadar mistisizm yiyor, tarih yudumluyorsunuz ya da diyelim ki yemeğinizi yiyor içkinizi yudumluyorsunuz –kaya içlerine oyulmuş restoranlar aklınızı alacak-, peki, orada, tam da o noktada daha önce kimler yaşadı, önceki ev sahibi bir Hititli miydi ya da Doğu Romalı bir aile...

Alışılmadık, Sıra Dışı...

Peribacaları; Avanos-Uçhisar-Ürgüp üçgeninde yoğun bulunuyorlar ve şapkalılar, mantarlar, sütunlar ve sivri uçlular gibi değişik adlarla anılıyorlar. Yine Derinkuyu ve Kaymaklı'da yoğun olmak üzere bölgede bulunan yeraltı şehirleri gizemli yapıları ve insanı şaşırtacak mimarileriyle sizi büyütüyorlar.

Nevşehir ili başta merkez olmak üzere Aksaray, Kayseri, Niğde ve Kırşehir illerinin bir kısmını içine alan bölge Kapadokya olarak anılıyor. Kapadokya'da peribacalarına oyulmuş odalarda kalabilir, insanların yüzyıllar önce çeşitli baskı ve saldırılardan kaçarak sığındıkları kayalara oyulmuş evleri, tapınakları, oradaki eşsiz fresk ve süslemeleri görebilir,

dünyada bir eşi daha bulunmayan yeraltı şehirlerinde çok farklı boyutlara geçebilirsiniz.

Tabii ki şarapları, yöresel yemekleri, çok özel konaklama olanakları, balon gezileri, açık hava müzesi görünümü ve dost insanları ile de sizi kucaklamaya hazır Kapadokya. Yeter ki siz alışılmadığa, sıra dışı olana yönelin.

İsterseniz yaz tatilinize, ilk iki günü burada geçirerek başlayın hem sizden sonra gelecekler için yer açmış olursunuz hem de belki bu sayede tatilinizin devamı da iyi geçer, başlangıcı iyi geçecek çünkü. Ya da bir Cumartesi erken saatte gelin ve Pazar gecesi evinizde olacağınız 1 gece 2 günlük bir hafta sonu farklılığı yaşayın.

Konaklama

Rakamlara göre ülkemize gelen turist sayısının yarıya yakını bölgeye mutlaka geliyor. Yılın 12 ayı bir Japon grubuyla ya da Avustralya, Yeni Zelanda, İtalya, Rusya gibi ülkelere kalkıp burayı ziyarete gelmiş ailelerle karşılaşabilirsiniz. Yıldızlı otellerden, özel belgeli butik otellere, pansiyonlara kadar yüzlerce tesisin yatak kapasitesi

talebi rahatlıkla karşılıyor. Herkese ve her keseye göre tesis mutlaka var. Ancak genel kıyaslamaya gidersek Türkiye'nin birçok turistik bölgesinde göremeyeceğiniz kalitede tesisler var. Yeraltına, mağaralara, dağlara oyulmuş geniş tüneller içerisine yapılmış restoranlar büyük ilgi görüyorlar. Sezonda rezervasyonsuz gitmeniz halinde yer bulursanız çok şanslı sayılırsınız. Gün geçtikçe de sayıları artan butik oteller otantik mimarileriyle göz dolduruyorlar.

Tesislerin çoğu kayalara oyularak ya da yöreye özgü tuf taşından yapılmış. Otellerin bir çoğunda taş işçiliği sadece bina dışına uygulanıp bırakılmamış. Oda duvarları, tavanları, banyoları, hatta kimisinde yataklar, restoranlar, barlar, toplantı salonları, yüzme havuzları özel taş işçiliği. Odalarda sütunlara, bölüm geçişlerinde kemer kapılara dikkat edilmiş. Hangi bölgede kalırsanız kalın; Göreme, Uçhisar, Ortahisar, Ürgüp, Mustafapaşa, Avanos... Bu yapılanmayı korumuşlar. Başta da söylediğim gibi yöreye özel, tesisler de özel.

Çoğunda, içeri girer girmez "nasıl yani..." dedirtecek bir mimari, taş işçiliği ve detay değerlendirme var.

Yeme - İçme

Kapadokya mutfağının en dikkat çekici özelliği tandır geleneğinin devam ettiriliyor olması. Anadolu'nun arkaik dönemden günümüze taşınan bu mutfak geleneği Kapadokya'da yüzyıllardır yaşatılıyor. Tandır; genellikle evlerin ortasında yaklaşık 1 mt. derinlikteki kuyuya verilen isim. Tandırın içinde yakılan odun ateşinde yapılan yemek ve ekmeklerin lezzeti kelimelerle anlatılır cinsten değil.

İkliminden dolayı Kapadokya insanı, kışa özel bir hazırlıklarla girmek zorunda. Yaz aylarında üretilen çeşitli ürünler kışın kullanılmak üzere belli işlemlerden geçirilerek özel hazırlanıyor. Özellikle Eylül ve Ekim aylarında yörede kazanlarla pekmezler kaynatılıyor, reçeller yapılıyor, salçalar, turşular hazırlanıyor, üzüm ve diğer meyveler kurutuluyor ve yörede 'kak' adı verilen kış aylarında enerji verecek hoşafalarda kullanılmak ya da direk tüketilmek üzere meyve kuruları

elde ediliyor... Tarhanalar, bulgurlar hatta kışık ekmekler, yufkalar... İmece usulü yapılan bu tatlı telaşlı ve de hummalı hazırlık, kış gecelerinin soba başı sohbetlerinin çerezi olan kabağı çekirdeklerinin kurutulup süt ile kavrulmasıyla tamamlanmış sayılıyor.

Bu geleneksel mutfak kültürü bölgenin restoranlarına da yansımış durumda. Birçok restoranda 'Tandır Mönüsü' bulabilirsiniz.

İyi bir tandır mönüsü; tandır çorbası ile başlamalı, 'ağpahlı' adı verilen kuzu etli kuru fasulye ya da 'osbar' denilen testi kebabı ile devam etmelidir. Bu yemeklerin hepsi ağız hamurla kapatılmış toprak kaplarda ağır ağır pişiyor. Yemeğinize dumanı üstünde tandır ekmeği ve nefis yöre salataları ve ayrıntı eşlik etmelidir. Finali pekmez ve kayısı ile yapılan ve üzerinde dövülmüş ceviz olan 'bitirgen kayısı tatlısı' ya da üzüm şirasından yapılan 'köftür' ile yapabilirsiniz. Öveleme çorbası, papaz yahnisi, yalancı köfte, sini baklavayı bir sonraki güne de bırakabilirsiniz. Kapadokya'da üzüm ve şaraba ait özel de bir kültür var. Çeşitlerini denemenizi tavsiye ederim.

El İşçiliği

Kapadokya bölgesinde yöreye ait tuf taşı sayesinde oluşan geleneksel taş ustalığını hemen her yapıda görüyorsunuz. Bunun yanı sıra Hitit'lerden günümüze miras testi, çanak, çömlek yapımı gelişerek günümüze taşınmış. Kapadokya'da, özellikle de Avanos bölgesinde mutlaka evinize almak isteyeceğiniz ve artık birçok evde mutfaktan ziyade dekorasyonda kullanılan testiler, çömlekler, kaplar, güveçler dahası el yapımı porselenler, seramikler bulabilirsiniz. Üzerlerindeki göz nuru desenlere hayran kalacaksınız. Siz Avanos'a yaklaştıkça Aşık Seyrani'nin sesi kulaklarınızda yankılanacak; "Kör de bilir Avanos'un yolunu / Testi bardak kırığından bellidir". Rivayete göre Adını tanıyınca Venesa'dan alan Avanos halı, kilim ve çömlekçiliği ile meşhur.

Anadolu'nun beline dolanarak akıp giden Kızılırmak, Avanos'un ortasından geçerek eşsiz bir manzarayı tamamlıyor. Bölgenin Kızılırmak çamurundan yapılan el işçiliği çanak çömlekleri, porselenleri, çinileri ve kök boyalarla hazırlanan, yün iplerle dokunan Şaman desenli Kirkit halı ve kilimleri dünyaca biliniyor.

Avanos'un oluşturduğu kültür ve gelenek köprüsü; tüm mütevazılığıyla, binlerce yıl öncesinden günümüze tarihin dokusunu taşıyan seramik işçiliğini de aktarmış. Kızılırmak'ın çamuru, sayıca az da olsalar her devirde kendisine ruh veren, ses veren gönül insanlarını, sanatçıları bulmuş. Ve bulmuşlar bir seramiğin deseninde. Toprağa farklı şekiller ve desenlerle ayrı ayrı kimliklerin kazandırdığı atölyelerde workshop'lara katılarak vücudunuzdaki tüm elektriği boşaltabilir, kendi elinizden çıkmış eserlere sahip olabilirsiniz.

Yapmadan Dönmeyin

Kapadokya bölgesi tüm ihtişamını size sunacak ya da bir tur organizasyonu ile gitmişseniz rehber size yardımcı olacaktır ama ben bazı önerilerde bulunmadan da edemiyorum. Kapadokya'nın tadını çıkarmak istiyorsanız asla bir mekana takılıp kalmayın, yazık olur. Konaklamayı mutlaka nostaljik bir konağın taş odasında yapın, yer altı restoranlarını mutlaka görün ve birinde karar kılarak özel sunumlu testi kebabını, şaraplarını deneyin, kaya kiliseleri, Bizans duvar fresklerini atlamayın, yer altı şehirlerini görmeden dönme gibi bir hataya düşmeyin, Avanos'ta çanak-çömlek atölyelerinden birinde teknolojinin bulaşmadığı, ayakla çevrilen tezgahların birinin başına geçip ciddiyle kendi sanat eserinizi! yaparken vereceğiniz pozlarla o anı ölümsüzleştirin, size verilen tulumu giymeyi de sakın unutmayın.

Ürgüp, Göreme, Avanos, Mustafapaşa, Ortahisar, Uçhisar mutlaka gitmeniz gereken yerler. Önemli uyarı: Programı sakın ola günübirlik yapmaya kalkmayın.

Hazırladığım iki gece, üç günlük dolu dolu programı uygularsanız memnuniyet garantisi var;

I.gün: Ürgüp-Devrent-Zelve-Paşabağları-Avanos-Göreme, Göreme açık hava müzesi-Güvercinlik Vadisi-Uçhisar Kalesi ve dönüşte Kızılçukur'da gün batımı-Ürgüp

II.gün: Ürgüp-Mustafapaşa-Damsa Barajı-Cemil, Keşlik Manastırı-Taşkınpaşa, Tarihi Kapı-Şahinefendi, Sobesos yer altı şehri-Soğanlı Vadisi-Ürgüp

III.gün: Ürgüp-Kaymaklı-Derinkuyu yer altı şehri-Güzelyurt-Ihlara Vadisi-Belisırma ve dönüş yolu...

Yaşanılması bir heyecan... Balon Gezisi
Muhteşem bir deneyim olması nedeniyle ayrı bir paragraf açmak istediğim balon gezisi ise fani dünyada en az bir kere yapmanız gerekenlerden.

Kapadokya'da sıcak hava balonuyla uçmak, doğal tuvalde bir ressamın fırça darbelerini onun gözünden görebilmek kadar büyüleyici, hiç bestelenmemiş bir şarkının melodilerinin ağızdan dökülmesi gibi heyecan verici bir serüven... Uzun sürelerle anlatacağınız bu heyecanı güvenilir ve profesyonel bir firma ile yapma gibi bir zorunluluğunuz var. Kısa bir araştırmadan sonra biz ROYAL BALLOON firmasını tercih ediyoruz.

Kapadokya'da turizm sektöründe 20 yılı aşkın süredir işletmecisi olarak hizmet veren turizm profesyonellerince kurulmuş olan Royal Balloon, mevcut balon firmaları arasında "krallara layık hizmet" anlayışıyla fark yaratıyor ve adına yakışır birinci sınıf uçuşlar yapmanın ayrıcalığını yaşıyor.

ROYAL BALLOON'un deneyimleri ile öne çıkan dünyaca tanınmış Türk ve Avustralyalı balon pilotları, özel olarak eğitilmiş profesyonel yer ve destek ekipleri, uçuş öncesi operasyon merkezinde sunulan açık büfe zengin kahvaltısı, uçuş sonrası geleneksel şampanyalı kutlamaları ve otel transferlerinde kullandığı lüks araçları sizlere çok özel olduğunuzu hissettirecek. Uçuş sonrası firmanın sürprizleri; her yolcuya verilen uçuş madalyaları ve yöreye özgü hediyelik eşyalar, bu özel günü bir anı olarak dostlarınızla paylaşmanızı ve geleceğe taşımanızı sağlayacak.

En ufak detayları dahi dikkate alarak güvenliğimizi ve konforumuzu sağlayan Royal Balloon'un sıcak hava balonları bu konuda dünyanın bir numarası kabul edilen İngiliz firması Lindstrand Balloons tarafından üretilmiş.

Royal Balloon, Eureko Sigorta firması ile yapmış olduğu anlaşma ile her uçuş öncesinde yolcuların özel sigortasını yaptırarak bir anlamda işine ve müşterisine verdiği önemi sergiliyor.

Ölmeden önce mutlaka yapılacaklar listesine dahil etmeniz gereken balon uçuşunuzu sabah gün doğumuna denk getirebilerseniz şahit olacağınız görsel güzellik ikiye katlanacaktır.

